

СВЕЩЕНИК ГЕОРГИ МАРИНОВ ПОЛУГАНОВ

ВОДАЧЪТ НА БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО ВЪЗРАЖДАНЕ И ОСНОВАТЕЛЯТ НА БЪЛГАРСКОТО УЧИЛИЩЕ В ПОЛИКРАЙЩЕ

НИКОЛА ГЕОРГИЕВ ПОПНИКОЛОВ, ТРИФОНКА РОМАНОВА ПОПНИКОЛОВА, ГЕОРГИ НИКОЛОВ ГЕОРГИЕВ, МАРИЯНА НИКОЛОВА ГЕОРГИЕВА

29 август 1810:
Заедно с дядо си **чорбаджи Иван** и баща си **чорбаджи Марин, Георги Полуганов** посреща първия освободител на Поликрайще от Османско робство **генерал-майор Иван Василиевич Сабанеев** и неговия отряд.

Генерал-майор Иван Василиевич Сабанеев (1770-1829) - първият освободител на Поликрайще

Чорбаджи Иван Полуганов – един от най-големите възрожденци и борци за българщината в Търновско от края на XVIII и началото на XIX в. Застава начело на Поликрайшката българска самоуправляваща се община (Поликрайшката местна автономна власт) през най-страшните кърджалийските времена и запазва селото.

Чорбаджи Марин Полуганов – един от най-високообразованите българи в края на XVIII и началото на XIX в., когато българската грамотност изчезнала. Направил революция в Поликрайще, въвеждайки и утвърждавайки българския (църковнославянския) като официален език на църквата тук през 1800 година, когато повсеместно се служи само на гръцки.

Неофит Хиландарски Бзвели (1785-1848)
Един от водачите на национално – просветното и църковно движение през Възраждането. Многократно посещава училището и снабдява **Георги Полуганов** с български учебници от Сърбия (1836-1841).

1825: Георги Полуганов основава първото училище в Поликрайще в дома си. Първи учител в Поликрайще. Въвежда и утвърждава българския като официален език на училището, когато в училищата в Търново, Арбанаси, Свищов, Лясковец, Оряховица се учи само на гръцки.

1844: Георги Полуганов е ръкоположен в свещенически сан.

1844: Чорбаджи Марин Полуганов построява първата сграда специално за училище в Поликрайще.

26 май 1846: Свещеник Георги Полуганов организира първото масово посещение на храмовия празник на манастира „Св. Троица“.

1846: Свещеник Георги Полуганов и чорбаджи Марин Полуганов набират средства за построяване на църквата на манастира „Св. Троица“, вдигната през 1847 от Уста Колю Фичето и изписана от Захарий Зограф.

1858: Свещеник Георги Полуганов провежда кампания и набира средства за Първото българско читалище в Свищов.

1825: Георги Полуганов учи при първия Апостол на българщината в Търновско – игумена на Преображенския манастир **отец Зотик**.

Отец Зотик (1772-1837)

1831-1835: Георги Полуганов провежда кампания и набира средства заедно с баща си **чорбаджи Марин Полуганов** за възстановяване на Преображенския манастир, започнато от **отец Зотик** през 1825.

Кондика на Преображенския манастир, водена от игумена **отец Зотик** 1835: Поликрайще дарява 1000 гроша.

Свещеник Георги Маринов Полуганов

(15 февруари 1808 – 25 октомври 1888)

195 ГОДИНИ БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩЕ В ПОЛИКРАЙЩЕ (1825 – 2020)

Александър Караджорджевич (1806-1885) - Княз на Княжество Сърбия (1842-1858)

Лазар Арсениевич Баталака (1793-1869) - член на Държавния съвет и капу-кехая (главен дипломатически представител) на Княжество Сърбия в Цариград, кавалер, министър на просветата (1842-1854)

Аврам Петрониевич Стекич (1791-1852) - личен пълномощник на Княза (министър-председател на Княжество Сърбия) и министър на външните работи, кавалер (1844-1852)

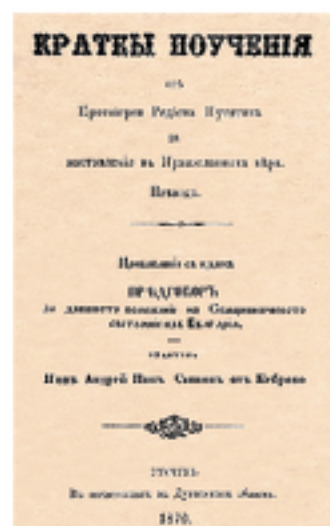

Милосав Здравкович Ресавац (1787-1854) - член на Държавния съвет и член на Наместничеството на Княжеството Сърбия, кавалер (1842-1854)

Стефан Петрович Кничанин (1807-1855) - сръбски и австрийски генерал, член на Държавния съвет на Княжество Сърбия (1842-1855)

6 май 1846: Сръбският княз Александър Караджорджевич и сръбска правителствена делегация в състав: Лазар Арсениевич Баталака – член на Държавния съвет и капу-кехая (главен дипломатически представител) пред Османското правителство в Цариград, кавалер, Аврам Петрониевич Стекич – личен пълномощник на княза (министър-председател) и министър на външните работи, кавалер, Милосав Здравкович Ресавац – член на Държавния съвет, кавалер, Стефан Петрович Кничанин – член на Държавния съвет, Тимофей Кнежевич – първи секретар на канцеларията на княза и на министерството на външните работи, подполковник, кавалер Лазар Аранджелкович и Александър Трифкович – адютанти на княза, доктор Ото – придворен лекар, Халил Хамди Ефенди – личен писар на княза на турски език и др., придружени от конна сръбска правителствена охрана, посещават българското училище в Поликрайще – стандарт за българско училище и българско учебно дело през 1846 г. и присъстват на богослужение на български език в българската църква „Св. Вмчца Марина“ в Поликрайще. В Поликрайще княз Александър Караджорджевич не само се запознава с едни от най-издигнатите българи на епохата – **чорбаджи Марин Полуганов, свещеник Георги Полуганов** и **хаджи Еньо Дачев**, но и ношува в дома на първите двама със своите министри.

Български богослужбни книги и учебници, използвани от **свещеник Георги Полуганов** при службите в българската църква „Св. Вмчца Марина“ и българското училище в Поликрайще. **Свещеник Георги Полуганов** – спомоществател на Българска възрожденска книжнина (1855, 1856, 1869, 1870).

Забележка: Всички дати са по стария стил.